

Міністерство освіти і науки України
НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ДНІПРОВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
Кафедра економічного аналізу і фінансів

Дар'я БУКРЕЄВА
Людмила СОЛЯНИК

ФІНАНСОВИЙ АНАЛІЗ

Методичні рекомендації до виконання курсового проєкту

для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 072 Фінанси, банківська справа та страхування освітня програма «Фінанси, банківська справа та страхування»

Дніпро
НТУ «ДП»
2022

Рекомендовано до видання навчально-методичним відділом (протокол № 8 від 19.08.2022) за поданням науково-методичної комісії спеціальності 072 Фінанси, банківська справа та страхування (протокол № 9/1 від 15.07.2022)

Фінансовий аналіз. Методичні рекомендації до виконання курсового проєкту для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 072 Фінанси, банківська справа та страхування. Освітня програма «Фінанси, банківська справа та страхування» / Д.С. Букреєва, Л.Г. Соляник; Нац. техн. ун-т. «Дніпровська політехніка». – Д.: НТУ «ДП», 2022. – 28 с.

Автори:

Букреєва Д.С., к.е.н., доц., доцент кафедри економічного аналізу і фінансів.

Соляник Л.Г., к.е.н., доц., професор кафедри економічного аналізу і фінансів.

Матеріали призначено для самостійної роботи здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 072 Фінанси, банківська справа та страхування, освітньої програми «Фінанси, банківська справа та страхування» під час виконання курсового проєкту з дисципліни «Фінансовий аналіз».

Подано загальні теоретичні положення щодо організації самостійного опрацювання теоретичних засад фінансових категорій, що є об'єктом досліджень курсового проєкту, проведення практичних розрахунків на підставі статистичних даних підприємства або банківської установи, що обрано за предмет дослідження.

Висвітлено загальні вимоги до підготовки і захисту курсового проєкту. Подано процедури, заходи та критерії оцінювання результатів виконання курсового проєкту.

Рекомендації розраховано на активізацію виконавчого етапу навчальної діяльності студентів.

Відповідальний за випуск завідувач кафедри економічного аналізу і фінансів д.е.н., проф. Єрмошкіна О.В.

ЗМІСТ

1	ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ	4
2	МЕТА ТА ЗАДАЧІ КУРСОВОГО ПРОЄКТУ	4
3	ОРГАНІЗАЦІЯ ВИКОНАННЯ КУРСОВОГО ПРОЄКТУ	5
4	СТРУКТУРА КУРСОВОГО ПРОЄКТУ Й ХАРАКТЕРИСТИКА ЙОГО СКЛАДОВИХ ЧАСТИН	5
5	ВИМОГИ ДО СКЛАДОВИХ ПОЯСНЮВАЛЬНОЇ ЗАПИСКИ	8
6	ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ КУРСОВОГО ПРОЄКТУ	9
7	ОЦІНЮВАННЯ ТА ЗАХИСТ КУРСОВОГО ПРОЄКТУ	12
8	ПОЛІТИКА АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ	14
9	РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ	15
	ДОДАТОК А ТЕМАТИКА КУРСОВИХ ПРОЄКТІВ	
	ДОДАТОК Б ЗРАЗОК ОФОРМЛЕННЯ ТИТУЛЬНОГО АРКУША	
	ДОДАТОК В ПРИКЛАД ЗМІСТУ КУРСОВОГО ПРОЄКТУ	
	ДОДАТОК Г ПРАВИЛА ОФОРМЛЕННЯ ОКРЕМИХ ЛІТЕРАТУРНИХ ДЖЕРЕЛ	
	ДОДАТОК Д РЕЦЕНЗІЯ НА КУРСОВИЙ ПРОЄКТ	

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

В освітньо-професійній програмі «Фінанси, банківська справа та страхування» спеціальності 072 Фінанси, банківська справа та страхування здійснено розподіл програмних результатів навчання (ПРН) за організаційними формами освітнього процесу. Зокрема, до освітньої компоненти Ф25 «Курсовий проєкт з фінансового аналізу» віднесено такі результати навчання:

ПР06	Застосовувати відповідні економіко-математичні методи та моделі для вирішення фінансових задач
ПР09	Формувати і аналізувати фінансову звітність та правильно інтерпретувати отриману інформацію
ПР16	Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати
ПР18	Демонструвати базові навички креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні
ПР19	Виявляти навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань.

2. МЕТА ТА ЗАДАЧІ КУРСОВОГО ПРОЄКТУ

Метою курсового проєкту є закріплення, поглиблення та узагальнення теоретичних знань й практичних навичок, одержаних студентами під час вивчення дисципліни, їх застосування в процесі діагностики фінансового стану підприємства за різними аспектами. Студенти оволодівають методологією ведення наукового дослідження; грамотного і логічного викладення матеріалу; аргументованого і зрозумілого висвітлення власної думки; застосування теоретичних знань для практичного вирішення конкретних фінансово-економічних завдань об'єкта дослідження тощо.

Курсовий проєкт з дисципліни «Фінансовий аналіз» для студентів освітньо-професійної програми «Фінанси, банківська справа та страхування» спеціальності 072 Фінанси, банківська справа та страхування є завершальним етапом вивчення навчальної дисципліни Ф24 «Фінансовий аналіз», виконується студентом самостійно на основі творчого осмислення теоретичних знань й застосування практичних навичок, отриманих в результаті вивчення дисципліни, систематизації та узагальнення науково-методичних матеріалів з літературних джерел. Курсовий проєкт спрямований на закріплення знань з фінансового аналізу.

Інформаційною базою при виконанні курсового проєкту є звітні матеріали суб'єкту господарювання (підприємства або банківської установи), зібрані студентом під час проходження П4 «Друга виробнича практика», закони України, нормативна

документація з питань економічного розвитку фінансової системи, її окремих ланок, необхідна методична, навчальна, наукова (монографії та періодична фахова) література.

3. ОРГАНІЗАЦІЯ ВИКОНАННЯ КУРСОВОГО ПРОЄКТУ

Курсовий проєкт з дисципліни «Фінансовий аналіз» виконується студентами самостійно з дотриманням вимог до змісту та оформлення науково-дослідних робіт. В процесі підготовки курсового проєкту студент повинен:

1. Самостійно виконувати курсовий проєкт з опорою на матеріали Другої виробничої практики, методичне та інформаційне забезпечення.
2. Систематично відвідувати консультації.
3. Сприймати зауваження та оперативно виконувати методичні вказівки керівника.
4. Подати курсовий проєкт на перевірку керівнику не пізніше, ніж за три дні до захисту.

5. Підготувати доповідь про основні положення курсового проєкту.

6. Захистити роботу, презентувавши основні результати досліджень

Для успішного виконання курсового проєкту студенту необхідно:

- ознайомитись з методичними вказівками до виконання курсового проєкту;
- провести критичний аналіз нормативних документів та літературних джерел, які стосуються теми курсового проєкту;
- визначити структуру роботи у відповідності до викладених методичних рекомендацій;
- на основі розрахованих показників проаналізувати отримані результати та зробити ґрунтовані висновки щодо динаміки показників та фінансового стану підприємства або банківської установи;
- оформити курсовий проєкт з дотриманням вимог до оформлення науково-дослідних робіт.

4. СТРУКТУРА КУРСОВОГО ПРОЄКТУ Й ХАРАКТЕРИСТИКА ЙОГО СКЛАДОВИХ ЧАСТИН

Тема курсового проєкту повинна бути *актуальною*, тобто спрямованою на подолання протиріччя практики: треба щось зробити (вирішити), але не використовуються чинні, сучасні інструменти та методи аналізу, прогнозування та планування фінансово-економічних показників діяльності підприємств або банківської установи в сучасних умовах. Вибір теми курсового проєкту є важливим

етапом її виконання, вона має відображати сутність проблеми, що обрана студентом для науково-практичного дослідження.

Тема курсового проєкту повинна:

- відповідати змісту робочої програми з дисципліни Ф24 «Фінансовий аналіз»;
- бути актуальною;
- мати чітку й коротку назву;
- відповідати суті задачі, що вирішується.

Курсовий проєкт повинен ґрунтуватися на матеріалах, зібраних студентом в період проходження Другої виробничої практики. Темі робіт визначаються кафедрою економічного аналізу і фінансів та наведені в Додатку А.

Тема курсового проєкту обирається студентом самостійно з урахуванням запропонованого кафедрою переліку тем курсових робіт та закріплюється на початку процесу вивчення дисципліни в залежності від місця Другої виробничої практики та стану об'єкту, який слугував студенту джерелом звітних даних. У більшості випадків вона обирається зі списку, рекомендованого кафедрою економічного аналізу і фінансів. Проте студенту надається право вибору теми курсового проєкту, подання на розгляд керівника пропозицій щодо індивідуальної тематики з необхідним обґрунтуванням доцільності її розробки.

При обранні теми курсового проєкту необхідно ознайомитися з аналітичними оглядами і статтями в спеціальних періодичних виданнях, консультиватися зі спеціалістами-практиками, які володіють інформацією про важливі питання, які потребують вирішення.

Обравши тему, студент повинен сформулювати *мету* курсового проєкту, її *предмет* і *об'єкт*, а також конкретні *задачі*, які йому необхідно вирішити для досягнення цієї мети.

Курсовий проєкт включає пояснювальну записку й додатки.

Пояснювальна записка курсового проєкту повинна містити:

1. Вступну частину

- титульний аркуш (додаток Б)
- зміст;
- вступ.

2. Основну частину:

- *три* розділи курсового проєкту;
- висновки;
- список використаних джерел
- додатки.

Етапи виконання курсового проєкту відповідають трьом його розділам, а

саме.

Розділ 1. Огляд існуючих теоретичних та методичних підходів до оцінки діяльності підприємства за визначеною проблематикою (об'єктом дослідження).

Обґрунтування студентом вибору конкретних методичних підходів для здійснення подальшої аналітичної діяльності з аналізу й прогнозування відповідних фінансових показників діяльності підприємства або банківської установи, що є об'єктом дослідження курсового проєкту.

Студент підбирає та вивчає відповідні літературні джерела і складає бібліографію – список використаних джерел (25-30 джерел), в тому числі – законодавчі документи, що регламентують діяльність сучасних підприємств та банківських установ в Україні.

Перегляду мають підлягати всі види джерел, зміст яких пов'язаний з темою курсового проєкту. До них відносяться матеріали, які опубліковані в різних вітчизняних та зарубіжних виданнях, статистичні збірники, Закони і Постанови Верховної ради і Кабінету Міністрів України, а також фактичні статистичні (планові, прогнозні) та бухгалтерські дані об'єкту дослідження курсового проєкту.

При викладенні матеріалу по обраній темі використовується не вся інформація, а тільки та її частка, яка має безпосереднє відношення до теми курсового проєкту і тому є більш цінною та корисною.

Попереднє ознайомлення з досліджуваною проблемою на основі літературних джерел є основою для виконання наступних розділів роботи.

Розділ II. Другий розділ курсового проєкту є основною його частиною. Враховуючи це, в ній обов'язково повинен бути використаний статистичний матеріал, який підтверджує важливість досліджуваних питань. Вагомості курсовому проєкту надає використання матеріалів з практики роботи конкретного підприємства або банківської установи. Ці матеріали треба оформити у вигляді таблиць, графіків, діаграм і обов'язково їх проаналізувати. Аналітичні розрахунки мають бути здійснені за декілька періодів (не менш трьох років). Результати такого аналізу дозволять виявити тенденції і причини змін певних показників, напрямки вирішення існуючих проблем.

Доцільно проводити порівняльний аналіз показників діяльності підприємства з відповідними середньо галузевими показниками, з показниками конкурентів, а для банківської установи – з показниками конкурентів, нормативами НБУ. Таке порівняння дасть змогу охарактеризувати ринкову позицію підприємства або банківської установи, його можливості для подальшого розвитку та конкурентну позицію.

Представлені в курсовому проєкті таблиці і графічний матеріал мають бути наочними і зручними для читання.

Розділ III. Третій розділ є логічним завершенням курсового проєкту. В ньому студент, виходячи з результатів, проведеного в II розділі аналізу, самостійно розробляє пропозиції щодо усунення проблем та покращення фінансового стану підприємства або фінансової установи.

Зміст всіх розділів основної частини повинен відповідати темі курсового проєкту і повністю її розкривати. Ці розділи повинні відобразити вміння студента стисло, логічно та аргументовано вести дослідження, оформлення якого повинно відповідати існуючим вимогам.

Висновки містять послідовне викладення отриманих результатів дослідження і їх співвідношення із загальною метою та конкретними завданнями, які були окреслені на початку роботи.

Обсяг курсового проєкту – до 40 сторінок комп'ютерного тексту. Наявність таблиць, графіків, схем, рисунків має бути доречною, а їх кількість – оптимальною.

Приклад змісту курсового проєкту наведено у Додатку В.

5. ВИМОГИ ДО СКЛАДОВИХ ПОЯСНЮВАЛЬНОЇ ЗАПИСКИ

Титульний аркуш містить найменування закладу вищої освіти, кафедри, де виконана робота; прізвище, ім'я, по батькові автора; тема роботи з зазначенням назви підприємства, на основі даних якого виконана робота; шифр і найменування спеціальності; шифр групи; науковий ступінь, вчене звання, прізвище, ім'я та по батькові керівника роботи; місто і рік. Зразок титульного аркушу наведений у додатку Б.

Зміст подають на початку роботи. Він містить найменування та номери початкових сторінок усіх розділів та підрозділів.

Вступ повинен містити стисле викладення актуальності теми, мету та задачі конкретної курсового проєкту з урахуванням особливості функціонування досліджуваного підприємства або банківської установи, предмет та об'єкт дослідження, методи дослідження, стислий опис інформаційної бази курсового проєкту.

Актуальність теми повинна бути обґрунтована з позицій сьогодення та стратегічних цілей підприємства або банківської установи.

Мета та задачі дослідження повинні бути сформульовані у відповідності до загальної мети та задач роботи із урахуванням особливостей функціонування об'єкту дослідження курсового проєкту.

Основна частина роботи складається з розділів, підрозділів, пунктів, кожний розділ починають з нової сторінки. В кінці кожного розділу формулюють висновки із стислим викладенням наведених у розділі результатів. В розділах основної частини подають основні етапи виконання роботи:

Задля покращення сприйняття результатів виконання курсового проєкту основна частина роботи повинна містити таблиці з відповідними розрахунками.

Висновки. Викладають найбільш важливі результати, одержані в курсовому проєкті, формулюють висновки та рекомендації щодо використання здобутих результатів. В першому висновку оцінюють стан питання. Далі розкривають шляхи та методи вирішення проблеми, їх практичний аналіз, особливо наголошуючи на якісних та кількісних показниках здобутих результатів.

Список використаних джерел. Перелік джерел, на які є посилання в основній частині, наводять з нової сторінки. Бібліографічні описи в переліку посилань подають у порядку, за яким вони вперше згадуються в тексті пояснювальної записки. Порядкові номери описів у переліку є посиланнями в тексті (приклад оформлення відомостей подано у додатку Г).

Додатки. За необхідністю до додатків доцільно включати допоміжний матеріал, необхідний для повноти сприйняття курсового проєкту.

- допоміжні розрахунки;
- таблиці допоміжних цифрових даних;
- розрахунки економічного ефекту;
- супроводжуючі документи;
- ілюстрації допоміжного характеру.

6. ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ КУРСОВОГО ПРОЄКТУ

Курсовий проєкт оформлюється як рукопис та подається у друкованому вигляді на аркушах формату А4 (210x297 мм).

Текст курсового проєкту повинен викладатися сучасною науковою мовою з використанням загальноприйнятої наукової термінології, не мати граматичних та стилістичних помилок. Основними вимогами до викладу курсового проєкту є: чіткість побудови, логічна послідовність викладу матеріалів, доказовість аргументації, точність формулювань, обґрунтованість висновків та пропозицій.

Інтервал, шрифт. Звіт оформлюється як рукопис, надрукований за допомогою комп'ютеру на одній стороні аркушу білого паперу формату А4 (297x210 мм), абзацний відступ 1,25 см, міжрядковий інтервал – 1,5 (до 30 рядків на сторінці) і набирається шрифтом Times New Roman Cyr, 14. Формули набираються в Microsoft Equation. Розмір шрифту для написання заголовків у рядках і колонках таблиць і пояснювальних даних на рисунках і в таблицях встановлює виконавець звіту.

Поля. Текст звіту необхідно друкувати, залишаючи поля таких розмірів: ліве – 25 мм, праве – 15 мм, верхнє – 20 мм, нижнє – 20 мм.

Заголовки структурних частин роботи «ЗМІСТ», «ВСТУП», «ВИСНОВКИ»,

«РОЗДІЛ 1» та ін. друкують великими літерами симетрично до тексту. Заголовки підрозділів друкують маленькими літерами (крім першої) з абзацу, вирівняти за шириною. Крапку в кінці заголовку не ставлять. Якщо заголовок складається з двох або більше речень їх розділяють крапками. Заголовки пунктів – маленькими літерами (крім перших великих) з абзацу в розрядці в підбір до тексту. В кінці заголовку, надрукованого в підбір до тексту, ставиться крапка.

Не дозволено розміщувати назву розділу, підрозділу, а також пункту й підпункту на останньому рядку сторінки. Кожну структурну частину роботи треба починати з нової сторінки.

Нумерація. Першою сторінкою звіту є титульний аркуш, який включають до загальної нумерації сторінок роботи. На титульному аркуші номер сторінки не ставлять, на наступних сторінках номер проставляють у правому верхньому куті сторінки без крапки в кінці. Нумерація: сторінки звіту мають бути пронумеровані арабськими цифрами (у правому верхньому куті без тире, крапки та знаку №). Нумерація має бути наскрізною від титульного аркуша до останньої сторінки, включаючи всі ілюстрації та додатки. (Номер сторінки на титульному аркуші не проставляється)

Позначення сторінок звіту починається зі «ЗМІСТУ». Розділи: ЗМІСТ, ВСТУП, ВИСНОВКИ, СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ, ДОДАТКИ не нумерують. Розділи пронумеровані арабськими цифрами, після номера крапку не ставлять, потім з нового рядка друкують заголовок розділу. Підрозділи нумерують у межах кожного розділу, використовуючи номер розділу і порядковий номер підрозділу, між якими ставиться крапка.

Рисунки. Рисунки (фотографії, креслення, схеми, графіки, карти, діаграми) і таблиці необхідно розміщувати безпосередньо після тексту, де вони згадані вперше, або ж на наступній сторінці. Якщо ілюстрації і таблиці розміщені на окремих сторінках, то ці сторінки нумерують за загальною нумерацією сторінок. Таблицю чи ілюстрацію на аркуші формату, більшого за А4, враховують як одну сторінку і розміщують після згадування в тексті або в додатках. Рисунок розміщують по центру без абзацного відступу.

Якщо рисунки створені не автором звіту, подаючи їх у звіті, треба дотримуватися вимог чинного законодавства України про авторське право. Рисунки нумерують наскрізно арабськими цифрами, крім рисунків у додатках. Дозволено рисунки нумерувати у межах кожного розділу. У цьому разі номер рисунка складається з номера розділу та порядкового номера рисунка в цьому розділі, які відокремлюють крапкою, наприклад, «Рисунок 3.2 – » – другий рисунок третього розділу.

Рисунки кожного додатка нумерують окремо. Номер рисунка додатка

складається з позначки додатка та порядкового номера рисунка в додатку, відокремлених крапкою. Наприклад, «Рисунок В.1 – _____», тобто перший рисунок додатка В.

Назву рисунка друкують з великої літери та розміщують під ним посередині рядка, наприклад, «Рисунок 2.1 – Схема устаткування».

Таблиці. Цифрові дані звіту треба оформлювати як таблицю. Таблицю розміщують після першого згадування про неї у тексті або на наступній сторінці таким чином, щоб її можна було читати без повороту переплетеного блоку роботи, або поворотом за годинниковою стрілкою. На всі таблиці повинні бути посилання в тексті.

Таблиці нумерують послідовно (за винятком таблиць, поданих у додатках) в межах розділу. Номер таблиці повинен складатися з номеру розділу і порядкового номеру таблиці, між якими ставиться крапка, а в кінці тире, наприклад, «Таблиця 1.2 –» (друга таблиця першого розділу). Кожна таблиця повинна мати назву, яку розміщують після номеру таблиці.

Назва та номер таблиці розміщують над таблицею з вирівнюванням по ширині з абзацного відступу. Назву друкують маленькими літерами, крім першої великої. Вона повинна бути короткою та відображати зміст таблиці. Назву не підкреслюють. Наприкінці назв таблиць крапку не ставлять. Відстань від тексту роботи до таблиці – один рядок.

У випадку, коли розмір таблиці виходить за формат сторінки, таблицю поділяють на частини, які переносять на наступну сторінку. При цьому, в кожній частині таблиці (на кожній сторінці) вказують, що це її продовження, пишуть слова «Продовження табл.» і вказують номер таблиці, наприклад: «Продовження табл. 1.2».

Також слід пам'ятати, що при перенесенні таблиці на іншу сторінку, слід також переносити й заголовки граф таблиці, які в такому випадку замінюються на відповідні номери граф таблиці. Якщо таблиця не переноситься на наступну сторінку, графи таблиці не нумерують.

Заголовки граф таблиць повинні починатися з великих літер, підзаголовки – з маленьких, якщо вони складають одне речення із заголовком, і з великих – якщо вони є самостійними.

Якщо в таблиці наведені дані, які мають різні одиниці вимірювання, то необхідно внести до таблиці окрему графу щодо одиниць вимірювання.

У таблицях допускається шрифт 12 або 14 кеглю, міжрядковий інтервал – 1.

Формули у звіті (якщо їх більше однієї) нумерують у межах розділу. Номер формули складається з номера розділу і порядкового номера формули в розділі, між якими ставлять крапку. Номери формул пишуть біля правого поля сторінки на рівні відповідної формули в круглих дужках, наприклад: (2.1) (перша формула другого

розділу).

Формули та рівняння подають посередині сторінки симетрично тексту окремим рядком безпосередньо після тексту, у якому їх згадано. Найвище та найнижче розташування запису формул(и) та/чи рівняння(-нь) має бути на відстані не менше ніж один рядок від попереднього й наступного тексту.

Посилання. Під час написання звіту автор повинен давати посилання на використані літературні джерела, звідки запозичений матеріал або окремі результати. У випадку виявлення запозиченого матеріалу (тексту, таблиць, розрахунків, графіків тощо) без посилання на автора та джерело звіт знімається із захисту. У разі посилання на структурні елементи звіту зазначають номери розділів, підрозділів, пунктів, підпунктів, позицій переліків, рисунків, формул, рівнянь, таблиць, додатків. Посилаючись, треба використовувати такі вирази: «у розділі 2», «див. 2.1», «відповідно до 2.1», «(рисунок 2.3)», «відповідно до таблиці 2.3», «згідно з формулою (2.1)», «у рівняннях (2.2) – (2.5)», «(додаток Г)» тощо. Дозволено в посиланні використовувати загальноприйняті та стандартизовані скорочення згідно з ДСТУ 3582:2013, наприклад, «згідно з рис. 1.1», «див. табл. 2.3» тощо. Посилаючись на позицію переліку, треба зазначити номер структурного елемента роботи та номер позиції переліку з круглою дужкою, відокремлені комою. Якщо переліки мають кілька рівнів – їх зазначають, наприклад: «відповідно до 2.1, б), 2)».

Посилання на джерело інформації, наведене в переліку джерел посилання, рекомендовано подавати так: номер у квадратних дужках, за яким це джерело зазначено в переліку джерел посилання, наприклад, «у роботах [2] – [3]». Список використаних джерел формується у порядку появи посилань у тексті або за абеткою. Бібліографічний опис списку використаних джерел у роботі може оформлятися студентом за його вибором з урахуванням Національного стандарту України ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація». Бібліографічний опис використаного джерела може обмежуватися обов'язковою інформацією, необхідною для однозначної ідентифікації цього джерела.

Додатки. До додатків може включатися допоміжний матеріал, необхідний для повноти сприйняття звіту:

- проміжні формули і розрахунки;
 - великі таблиці допоміжних цифрових даних;
 - ілюстрації допоміжного характеру;
- інші дані та матеріали

7. ОЦІНЮВАННЯ ТА ЗАХИСТ КУРСОВОГО ПРОЄКТУ

Виконаний курсовий проєкт повинен бути зданий на кафедру економічного

аналізу і фінансів не пізніше ніж три дні до захисту, де він реєструється і передається керівникові для перевірки.

Захист курсового проекту проходить у відповідності до графіку навчального процесу у формі публічної презентації результатів дослідження.

До захисту допускаються виключно ті курсові проекти, які відповідають принципам академічної доброчесності, викладеним у «Кодексі академічної доброчесності Національного технічного університету «Дніпровська політехніка», доступному для ознайомлення за посиланням <https://bit.ly/3Ty9u5p>

Роботи, які протирічать принципам академічної доброчесності, містять академічний плагіат, самоплагіат, фабрикацію, фальсифікацію або елементи списування, до захисту не допускаються.

Під час захисту студент коротко інформує про цілі дослідження, стан питання, недоліки, що мають місце, дає пропозиції та оцінює їх ефективність, відповідає на запитання викладача.

Оцінка курсового проекту проводиться за двома напрямками:

- діагностика відповідності та повноти виконання завдання висунутим вимогам, темі та завданню, яка здійснюється викладачем за відповідними критеріями оцінки;
- публічний захист курсового проекту.

Питома вага відповідних елементів, які підлягають оцінці, наступна:

Пояснювальна записка	Публічний захист
60%	40%

До основних критеріїв оцінки курсового проекту відносяться:

- об'єктивність висвітлення стану питання з творчим використанням сучасних джерел інформації;
- оригінальність організаційних та управлінських рішень;
- практичне значення результатів;
- обґрунтування рішень та пропозицій відповідними розрахунками;
- повнота структури розрахунків (постановка задачі, розрахункова схема, рішення, оцінка рішення);
- органічний зв'язок пояснювальної записки з графічною частиною;
- наявність посилань на джерела інформації;
- відсутність дублювання, описового матеріалу, стереотипних рішень, що не впливають на суть та висвітлення отриманих результатів;
- оформлення пояснювальної записки відповідно до чинних стандартів;
- загальна та професійна грамотність, лаконізм і логічна послідовність викладу матеріалу;
- самостійність виконання (діагностується при захисті).

Критерії оцінки курсового проєкту наведені у таблиці 7.1.

Таблиця 7.1 – Оцінка курсового проєкту

Критерії оцінки	Питома вага	Значення критерію	Розрахунковий бал
1. Діагностика відповідності та якості виконання завдання	0,6		
Відповідність темі та варіанту	0,04		
Відповідність розрахунків існуючим методикам. Логічна послідовність виконання аналітичних розрахунків	0,1		
Повнота та правильність виконання аналітичних розрахунків з аналізу фінансово-економічних показників	0,2		
Наявність графічної частини	0,04		
Обґрунтованість висновків та пропозицій за результатами розрахунків з аналізу показників	0,1		
Відповідність оформлення вимогам до ЕКСД	0,02		
Використання ППП	0,04		
Наявність посилань на джерела інформації	0,02		
Своєчасність здачі	0,08		
2. Публічний захист КР	0,4		
3. Підсумковий рейтинг	1,0		

Якщо курсовий проєкт виконано невірно з серйозними недоліками, він повертається на доопрацювання (відповідно до рецензії). При наступній подачі на кафедру переробленого курсового проєкту до нього має бути додано попередню рецензію, згідно з якою проведено доопрацювання роботи. Під час підготовки до захисту курсової роботи студент повинен уважно ознайомитись зі змістом рецензії, підготувати відповіді на окремі зауваження.

8. ПОЛІТИКА АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

Академічна доброчесність здобувачів вищої освіти є важливою умовою для опанування результатами навчання за ОК «Курсовий проєкт з фінансового аналізу» і отримання задовільної оцінки. Академічна доброчесність базується на засудженні

практик списування (виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання), плагіату (відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства), фабрикації (вигадування даних чи фактів), що можуть використовуватися в освітньому процесі. Політика щодо академічної доброчесності регламентується «Кодексом академічної доброчесності» (<https://bit.ly/3dF1sHT>) та «Положенням про систему запобігання та виявлення плагіату у Національному технічному університеті «Дніпровська політехніка»» (<https://bit.ly/3S6rtPk>).

У разі порушення здобувачем вищої освіти академічної доброчесності (списування, плагіат, фабрикація), робота оцінюється незадовільно та має бути виконана повторно. При цьому викладач залишає за собою право змінити тему завдання.

9. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література:

- 1 Мних Є.В. Фінансовий аналіз : підручник / Є.В. Мних, Н.С. Барабаш. – К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2014. – 536 с.
- 2 Тютюнник Ю.М., Дорогань-Писаренко Л.О., Тютюнник С.В. Фінансовий аналіз: навч. посіб. – Полтава: ПДАА, 2016. – 430 с.
- 3 Школьник І.О. Фінансовий аналіз: навч. посіб. – Київ: ЦНЛ, 2017. – 368 с.
- 4 Череп А.В., Гамова О.В., Козачок І.А. Фінансовий аналіз: навч. посіб. – Кондор, 2020. – 268 с
- 5 Фінансовий аналіз: навч. посіб. / Ковальчук Н.О., Гаватюк Л.С., Єрмічук Н.І. Чернівці: Чернівецький національний університет ім. Ю. Федьковича. – 2019. – 336 с.
- 6 Тютюнник Ю. М., Дорогань-Писаренко Л. О., Тютюнник С. В. Фінансовий аналіз : навч. посіб. Полтава: Видавництво ПП «Астрая», 2020. 434 с
- 7 Фінанси підприємств: навчальний посібник / [Ситник Н. С., Смолінська С.Д., Ясіновська І.Ф.]; за заг. ред. Н. С. Ситник.- Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2020. - 402 с.
- 8 Аналіз банківської діяльності: Навч. пос. – К.: Центр учбової літератури, 2008. – 486 с
- 9 Аналіз банківської діяльності: Підручник / [А.М. Герасимович, І.М. Парасій-Вергуненко, В.М. Кочетков та ін.]; за заг. ред. д-ра екон. наук, проф. А.М. Герасимовича. - К.:КНЕУ, 2010. — 599 с.
- 10 Аналіз банківської діяльності / уклад. Н.О. Станіславчук. – Умань : Візаві, 2018. – 191 с.
- 11 Дзюблюк О. В., Михайлюк Р. В. Фінансова стійкість банків як основа ефективного функціонування кредитної системи: Монографія. – Тернопіль, 2016. – 250 с.
- 12 Банківський менеджмент: Підручник / За редакцією О.А Кириченка, В.І. Міщенко.- К.:Знання,2015-831 с. (Вища освіта ХХІ століття)

13 Зверяков М. І. Управління фінансовою стійкістю банків: підручник / М. І. Зверяков, В. В. Коваленко, О. С. Сергеева. – Одеса: Видавництво «Атлант», 2014. – 484 с.

14 Косова Т.Д. Аналіз банківської діяльності - Навчальний посібник -К.: Центр учбової літератури -2018 – 485 ст.

15 Фінансовий менеджмент у банку. Навчальний посібник./за ред. І.Г.Сокиринської, Т.О.Журавльової – Дніпропетровськ: Пороги, 2016. - 192 с.

16 Коваленко В.В. Стратегічне управління фінансовою стійкістю банківської системи: методологія і практика [Текст]: монографія / В.В. Коваленко. – Суми: ДВНЗ «УАБС НБУ», 2016. – 228 с

Допоміжна література:

1. Павлюк І.О. Управління прибутком підприємств в умовах сьогодення // Вісник Хмельницького національного університету. – 2020. - №1. – С. 84-88

2. Бугай В.З., Резанов Е.О. Основні напрями збереження фінансової стійкості підприємства в умовах кризи // Економічний простір. – 2019. – № 142. – С. 112–122.

3. Букреева Д.С. Алгоритм вибору та індивідуалізації моделі бюджетування на підприємстві / О.В. Єрмошкіна, Д.С. Букреева, Є. Подольний// Економіка та суспільство. Випуск №32, 2021. – DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-32-61>

4. Букреева Д.С. Стратегічне планування та управління прибутком підприємств в умовах цифрової економіки / Д.С. Букреева, К. Тупіцина, А. Больша // Міжнародний науковий журнал «Інтернаука». Серія «Економічні науки». - №11 (55). Том. 3 – 2021. – С. 98-104. DOI: 10.25313/2520-2294-2021-11-7729

5. Букреева Д.С. Соціальна відповідальність бізнесу як основа забезпечення ділової активності підприємств: євроінтеграційний аспект / Д.С. Букреева, К.В. Денисенко// Економіка та суспільство. Випуск №38, 2022. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-38-52>

6. Букреева Д.С. Інструменти удосконалення діяльності комерційного банку в умовах цифрової трансформації / О.В. Єрмошкіна, Д.С. Букреева, А. Путров // Міжнародний науковий журнал "Інтернаука". Серія: "Економічні науки". - 2022. - №1. – С. DOI: 10.25313/2520-2294-2022-1-7838

7. Bukreieva D.S., Vozok Ye.M. Improving the development of small business in Ukraine through creation of effective mechanism of its loan basis for customer interests of creditor and lender / D. S. Bukreieva, Ye. M. Vozok //Науковий журнал «Причорноморські економічні студії». – 2019. – Випуск 37. – С.186-190

8. Марич М. Г. Оцінка фінансової стійкості комерційних банків України на сучасному етапі розвитку [Електронний ресурс] / М. Г. Марич, А. В. Марич // Глобальні та національні проблеми економіки. – 2017. – Випуск 17. – Режим доступу: <http://global-national.in.ua/archive/17-2017/142.pdf>

Інформаційні ресурси:

Верховна Рада України <http://zakon.rada.gov.ua/>

Міністерство фінансів України <http://www.minfin.gov.ua>

Кабінет Міністрів України <http://www.kmu.gov.ua/control/>

Міністерство фінансів України <http://www.minfin.gov.ua>

Нормативні акти України - законодавство для практиків <http://www.nau.kiev.ua>

Офіційний сайт Національної бібліотеки ім. В.І. Вернадського:
<http://www.nbuv.gov.ua>

Офіційний сайт Національного банку України: <http://www.bank.gov.ua>

ТЕМИ КУРСОВИХ ПРОЄКТІВ

1. Аналіз оборотних активів підприємства та оцінка ефективності їх використання
2. Аналіз прибутку підприємства та визначення резервів його підвищення
3. Оцінка стану дебіторської та кредиторської заборгованості підприємства
4. Аналіз формування та розподілу прибутку підприємства
5. Аналіз використання власного капіталу підприємства
6. Аналіз показників фінансово-господарської діяльності підприємства
7. Факторний аналіз прибутку та показників рентабельності підприємства
8. Аналіз собівартості продукції та шляхів її зменшення
9. Аналіз оборотного капіталу підприємства та визначення основних напрямів його оптимізації
10. Оцінка ефективності використання оборотних активів підприємства та визначення оптимальних джерел їх фінансування
11. Аналіз фінансового забезпечення поточної фінансово-господарської діяльності підприємства
12. Оцінка резервів підвищення рентабельності роботи підприємства
13. Аналіз грошових потоків від операційної, інвестиційної й фінансової діяльності підприємства та обґрунтування шляхів їх оптимізації
14. Оцінка податкового навантаження на підприємстві за різних систем оподаткування
15. Аналіз фінансової сталості та платоспроможності підприємства
16. Аналіз руху грошових коштів та зміни власного капіталу підприємства
17. Аналіз ділової активності підприємства та її впливу на фінансовий стан підприємства
18. Аналіз позичкового капіталу підприємства і ефективності його використання
19. Аналіз ліквідності підприємства та розробка заходів щодо її поліпшення
20. Оцінка кредитоспроможності підприємства та можливостей підвищення ефективності співпраці з банками
21. Аналіз фінансової діяльності комерційних банків і напрями її удосконалення.
22. Аналіз якості кредитного портфеля банку та шляху його оптимізації.
23. Аналіз кредитних ризиків банку та шляхи їх мінімізації.
24. Аналіз інвестиційних ризиків банку та шляхи їх мінімізації.
25. Аналіз процентних ризиків банку та шляхи їх мінімізації.
26. Аналіз структури та обсягів депозитних операцій банків та заходи щодо їх оптимізації.
27. Аналіз формування прибутку банку та шляхи його підвищення.

28. Аналіз кредитних ресурсів комерційного банку шляхи їх оптимізації.
29. Аналіз операцій банку на валютному ринку та напрями його удосконалення.
30. Аналіз ліквідності комерційного банку та шляхи його оптимізації.
31. Аналіз фінансової міцності комерційного банку за доходом та прибутком
32. Аналіз ліквідності комерційного банку та шляхи його оптимізації.
33. Аналіз ділової активності комерційного банку
34. Аналіз ресурсної бази комерційного банку
35. Рейтингова оцінка комерційного банку та аналіз його місця в банківській системі.

**Міністерство освіти і науки України
Національний технічний університет
«Дніпровська політехніка»**

**Фінансово-економічний факультет
Кафедра економічного аналізу та фінансів**

**КУРСОВИЙ ПРОЄКТ
з дисципліни «ФІНАНСОВИЙ АНАЛІЗ»**

на тему: _____

Виконав: студент гр. _____

(шифр групи)

(прізвище та ініціали студента)

Перевірив: _____

(посада, прізвище та ініціали викладача)

Дніпро
(рік виконання)

ПРИКЛАД ЗМІСТУ КУРСОВОГО ПРОЄКТУ
на тему «Аналіз прибутку підприємства та визначення резервів його
підвищення»

ВСТУП.....	
РОЗДІЛ 1 ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ АНАЛІЗУ ПРИБУТКУ ПІДПРИЄМСТВА.....	
1.1. Теоретичні підходи до визначення прибутку підприємства.....	
1.2. Методичні підходи до оцінки прибутку та рентабельності підприємства.....	
1.3. Основні напрями удосконалення системи оцінки й прогнозування прибутку підприємства в умовах нестабільного зовнішнього середовища.....	
Висновки до розділу 1.....	
РОЗДІЛ 2 ОЦІНКА ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ДІЯЛЬНОСТІ ТОВ «ХХХ».....	
2.1. Характеристика та стратегічні цілі розвитку ТОВ «ХХХ».....	
2.2. Аналіз динаміки прибутку підприємства та факторів впливу на його формування.....	
2.3. Аналіз ефективності використання прибутку ТОВ «ХХХ».....	
2.4. Аналіз рентабельності підприємства та чинників, які на неї впливають...	
Висновки до розділу 2.....	
РОЗДІЛ 3 РОЗРОБКА ЗАХОДІВ ЩОДО ПІДВИЩЕННЯ ПРИБУТКУ ТОВ «ХХХ»...	
3.1. Забезпечення інноваційного розвитку підприємства як основне джерело його стійкого розвитку.....	
3.2. Комплекс заходів щодо економії витрат підприємства.....	
Висновки до розділу 3.....	
ВИСНОВКИ.....	
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	
ДОДАТКИ	

Приклад оформлення окремих літературних джерел**Закони, постанови, розпорядження:**

1. Конституція України: Прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 р. №254/96-ВР // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – Ст. 141. – (Зі змін. та допов.).
2. Про пріоритетні напрями інноваційної діяльності в Україні: Закон України від 08.09.2011 р. № 3715-VI // Відомості Верховної Ради України. – 2012. – № 19-20. – Ст. 166. – (Зі змін.).
3. Про затвердження Державної стратегії регіонального розвитку на період до 2015 року: Постанова Кабінету Міністрів України від 21.07.2006 р. № 1001 // Офіційний вісник України. – 2006. – № 30. – Ст. 2132. – (Зі змін.).
4. Про схвалення Концепції розвитку національної інноваційної системи: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 17.06.2009 р. №680-р // Офіційний вісник України. – 2009. – № 47. – Ст. 1593.

Книги одноосібні:

5. Соляник Л. Г. Економічний аналіз : навч. посібник / Л. Г. Соляник. – Дніпропетровськ : Національна гірнична академія України, 2007. – 199 с.

Книги двох та трьох авторів:

6. Панков В. А. Контролінг і бюджетування фінансово-господарської діяльності підприємства : навч. посіб. / В. А. Панков, С. Я. Слецький, Е. М. Михайличенко. – К. : Центр навч. літ-ри, 2007. – 112 с.

Книги чотирьох та більше авторів:

7. Соціально-економічні парадигми сучасного гуманізму / М.В. Чечетов [та ін.]. – К. : Корпорація, 2007. – 283 с.

Видання без зазначення автора:

8. Історія української культури : навч. посіб. / за ред. О.Ю. Павлової ; Нац. ун-т біоресурсів і природокористування України. – К. : Центр учбової л-ри, 2012. – 343 с.
9. Підготовка фахівців / М-во освіти і науки України, Нац. гірн. акад. України ; [редкол.: Г.Г. Півняк, П.І. Пілов, В.О. Салов, Ю.Т. Хоменко]. – Д. : НГА України, 1999. – 165 с.

Багатотомне видання:

10. Іванченко Є.А. Математика для економістів. Практикум : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. : у 2-х т. / Є. Іванченко, Н. Самарук ; М-во фінансів України, Одес. ін-т фінансів Укр. держ. ун-ту фінансів і міжнар. торгівлі, Хмельн. нац. ун-т. – О. : Поліграф, 2011. – Т. 2.

Статті в журналах одноосібні:

11. Мініна Є. О. Застосування системи збалансованих показників для стратегічного управління підприємством / Є. О. Мініна // Вісник Хмельницького національного університету. – 2012. – Т. 1. – №2. – С. 43-45.

Статті в журналах двох та більше авторів:

12. Ганзюк С. М. Динамічний моніторинг інвестиційного клімату України / С. М. Ганзюк, В. В. Караканов // Молодий вчений. – 2016. – № 1(1). – С. 43-47.

13. Єфименко Т.І. Методологічні результати дослідження контролінгу, як позафункціонального інструменту в системі управління підприємствами залізничної галузі / Т. І. Єфименко, І. В. Підпригора, В. Д. Жариков // Вісник економіки транспорту і промисловості. – 2010. – №29. – С. 320-325.

Дисертації:

14. Козуб О. В. Формування системи управління промисловими підприємствами на засадах контролінгу [Текст] : дис. ... канд. екон. наук / О. В. Козуб. – Запоріжжя, 2009. – 202 с.

Автореферати дисертацій:

15. Гарматій Н. М. Удосконалення управління процесами реалізації інвестиційних проектів (на прикладі підприємств системи телекомунікацій) : автореф. дис.канд. екон. наук : 08.00.04 / Н. М. Гарматій. – Терноп. нац. техн. ун-т ім. І. Пулюя. – Т., 2012. – 22 с.

Тези доповіді на конференції одноосібні:

16. Козар Д. С. Трансформація механізму контролінгу в умовах активізації впливу зовнішніх та внутрішніх ризиків / Д. С. Козар // Проблеми соціально-економічного розвитку підприємств : матеріали VI міжнар. наук.-практ. конф. – Харків : НТУ «ХПІ», 2013. – С. 57- 59.

Тези доповіді на конференції двох та більше авторів:

17. Гринько Т. В. Інноваційний розвиток: характерні риси та проблеми / Т. В. Гринько, М.М. Кошевий // Теоретичні і практичні аспекти економіки та інтелектуальної власності : зб. наук. праць Приазовського державного технічного університету. Вип. 2. Т. 1. Маріуполь: ДВНЗ "ПДТУ", 2013. – С. 94-101.

Електронні ресурси:

18. Бурлака В. Пріоритети інноваційного розвитку в українській економіці [Електронний ресурс] / В. Бурлака // Діловий вісник. — 2010. – № 12 (199). – Режим доступу: <http://www.ucci.org.ua/synopsis/dv/2010/dv1012131.ua.html>.

19. Концепція загальнодержавної цільової програми розвитку промисловості України на період до 2017 року: проект Міністерства промислової політики України [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://industry.kmu.gov.ua/control/uk/publish/printable_article?art_id=5796

РЕЦЕНЗІЯ НА КУРСОВИЙ ПРОЄКТ З ДИСЦИПЛІНИ «ФІНАНСОВИЙ АНАЛІЗ»

Прізвище, ім'я, по батькові студента _____

Група _____

Тема курсового проєкту « _____ »

Оцінка курсового проєкту

Критерії оцінки	Питома вага	Значення критерію	Розрахунковий бал
1. Діагностика відповідності та якості виконання завдання	0,6		
Відповідність темі та варіанту	0,04		
Відповідність розрахунків існуючим методикам. Логічна послідовність виконання аналітичних розрахунків	0,1		
Повнота та правильність виконання аналітичних розрахунків з аналізу фінансово-економічних показників	0,2		
Наявність графічної частини	0,04		
Обґрунтованість висновків та пропозицій за результатами розрахунків з аналізу показників	0,1		
Відповідність оформлення вимогам до ЕКСД	0,02		
Використання ППП	0,04		
Наявність посилань на джерела інформації	0,02		
Своєчасність здачі	0,08		
2. Публічний захист КР	0,4		
3. Підсумковий рейтинг	1,0		

Завдання перевірів _____ (ПБ викладача)

Дніпро
2022

Укладачі:

Дар'я БУКРЕЄВА
Людмила СОЛЯНИК

ФІНАНСОВИЙ АНАЛІЗ

Методичні рекомендації до виконання курсового проєкту

для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 072 Фінанси, банківська справа та страхування освітня програма «Фінанси, банківська справа та страхування»

В редакції авторок

Підготовлено до виходу в світ
у Національному технічному університеті
«Дніпровська політехніка».

Свідоцтво про внесення до Державного реєстру ДК № 18424960050,
м. Дніпро, просп. Д.Яворницького, 19